Building a better working world

Ernst &Young Audyt Polska
spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp. k.
Rondo ONZ 1
00-124 Warszawa
Tel. +48 22 557 70 00
Faks +48 22 557 70 01
warszawa@pl.ey.com
www.ey.com/pl

SPRAWOZDANIE NIEZALEŻNEGO BIEGŁEGO REWIDENTA Z BADANIA ROCZNEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

Dla Walnego Zgromadzenia oraz dla Rady Nadzorczej Asseco Business Solutions S.A.

Sprawozdanie z badania rocznego sprawozdania finansowego

Przeprowadziliśmy badanie załączonego rocznego sprawozdania finansowego za rok zakończony dnia 31 grudnia 2017 roku Spółki Asseco Business Solutions S.A. („Spółka") z siedzibą w Lublinie, ul. Konrada Wallenroda 4c, obejmującego bilans sporządzony na dzień 31 grudnia 2017 roku, sprawozdanie z całkowitych dochodów, sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym, sprawozdanie z przepływów pieniężnych za rok obrotowy od dnia 1 stycznia 2017 roku do dnia 31 grudnia 2017 roku oraz zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające („załączone sprawozdanie finansowe").

Odpowiedzialność Zarządu Spółki oraz członków Rady Nadzorczej za sprawozdanie finansowe

Zarząd Spółki jest odpowiedzialny za sporządzenie, na podstawie prawidłowo prowadzonych ksiąg rachunkowych, sprawozdania finansowego i za jego rzetelną prezentację zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Rachunkowości, Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej oraz związanymi z nimi interpretacjami ogłoszonymi w formie rozporządzeń Komisji Europejskiej oraz innymi obowiązującymi przepisami prawa, a także statutem Spółki. Zarząd Spółki jest również odpowiedzialny za kontrolę wewnętrzną, którą uznaje za niezbędną dla sporządzenia sprawozdania finansowego niezawierającego istotnego zniekształcenia spowodowanego oszustwem lub błędem.

Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości („ustawa o rachunkowości"), Zarząd Spółki oraz członkowie Rady Nadzorczej Spółki są zobowiązani do zapewnienia, aby sprawozdanie finansowe spełniało wymagania przewidziane w ustawie o rachunkowości.

Odpowiedzialność biegłego rewidenta

Naszym zadaniem było wyrażenie opinii o tym, czy załączone sprawozdanie finansowe przedstawia rzetelny i jasny obraz sytuacji majątkowej i finansowej oraz wyniku finansowego Spółki zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Rachunkowości, Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej oraz związanymi z nimi interpretacjami ogłoszonymi w formie rozporządzeń Komisji Europejskiej i przyjętymi zasadami (polityką) rachunkowości.

Building a better working world

Badanie sprawozdania finansowego przeprowadziliśmy stosownie do postanowień:

- ustawy z dnia 11 maja 2017 roku o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym („ustawa o biegłych rewidentach"),
- Krajowych Standardów Rewizji Finansowej w brzmieniu Międzynarodowych Standardów Badania przyjętych uchwałą nr 2783/52/2015 Krajowej Rady Biegłych Rewidentów z dnia 10 lutego 2015 roku z późn. zm.,
- rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 537/2014 z dnia 16 kwietnia 2014 roku w sprawie szczegółowych wymogów dotyczących ustawowych badań sprawozdań finansowych jednostek interesu publicznego, uchylającym decyzję Komisji 2005/909/WE („Rozporządzenie 537/2014").

Regulacje te wymagają przestrzegania wymogów etycznych oraz zaplanowania i przeprowadzenia badania w taki sposób, aby uzyskać racjonalną pewność, że sprawozdanie finansowe nie zawiera istotnego zniekształcenia.

Celem badania jest uzyskanie racjonalnej pewności, co do tego czy sprawozdanie finansowe jako całość, zostało sporządzone na podstawie prawidłowo prowadzonych ksiąg rachunkowych oraz czy nie zawiera istotnego zniekształcenia spowodowanego oszustwem lub błędem, a także wydanie sprawozdania niezależnego biegłego rewidenta zawierającego naszą opinię. Racjonalna pewność jest wysokim poziomem pewności, ale nie gwarantuje, że badanie przeprowadzone zgodnie z powyżej wskazanymi standardami zawsze wykryje istniejące istotne zniekształcenie. Zniekształcenia mogą powstawać na skutek oszustwa lub błędu i są uważane za istotne, jeżeli można racjonalnie oczekiwać, że pojedynczo lub łącznie mogłyby wpłynąć na decyzje gospodarcze użytkowników podjęte na podstawie tego sprawozdania finansowego. Ryzyko niewykrycia istotnego zniekształcenia, powstałego na skutek oszustwa jest wyższe niż ryzyko niewykrycia istotnego zniekształcenia powstałego na skutek błędu, ponieważ oszustwo może obejmować zmowy, fałszerstwo, celowe pominięcia, wprowadzanie w błąd lub obejście kontroli wewnętrznej i może dotyczyć każdego obszaru prawa i regulacji, nie tylko tego bezpośrednio wpływającego na sprawozdanie finansowe.

Badanie polega na przeprowadzeniu procedur służących uzyskaniu dowodów badania kwot i ujawnień w sprawozdaniu finansowym. Dobór procedur badania zależy od osądu biegłego rewidenta, w tym od oceny ryzyka istotnego zniekształcenia sprawozdania finansowego spowodowanego oszustwem lub błędem. Dokonując oceny tego ryzyka biegły rewident bierze pod uwagę działanie kontroli wewnętrznej, w zakresie dotyczącym sporządzania i rzetelnej prezentacji przez Spółkę sprawozdania finansowego, w celu zaprojektowania odpowiednich w danych okolicznościach procedur badania, nie zaś wyrażenia opinii na temat skuteczności kontroli wewnętrznej Spółki. Badanie obejmuje także ocenę odpowiedniości przyjętych zasad (polityki) rachunkowości, racjonalności ustalonych przez Zarząd Spółki wartości szacunkowych, jak również ocenę ogólnej prezentacji sprawozdania finansowego.

Zakres badania nie obejmuje zapewnienia, co do przyszłej rentowności badanej Spółki ani efektywności lub skuteczności prowadzenia spraw Spółki przez Zarząd Spółki obecnie lub w przyszłości.

Building a better working world

Zgodnie z Międzynarodowym Standardem Rewizji Finansowej 320 pkt. 5 koncepcja istotności stosowana jest przez biegłego rewidenta zarówno przy planowaniu i przeprowadzaniu badania jak i przy ocenie wpływu rozpoznanych podczas badania zniekształceń oraz nieskorygowanych zniekształceń, jeśli występują, na sprawozdanie finansowe, a także przy formułowaniu opinii biegłego rewidenta. W związku z powyższym wszystkie stwierdzenia zawarte w sprawozdaniu biegłego rewidenta z badania, w tym stwierdzenia dotyczące innych wymogów prawa i regulacji, wyrażane są z uwzględnieniem jakościowego i wartościowego poziomu istotności ustalonego zgodnie ze standardami badania i osądem biegłego rewidenta.

Wyrażamy przekonanie, że uzyskane przez nas dowody badania stanowią wystarczającą i odpowiednią podstawę do wyrażenia przez nas opinii z badania. Opinia jest spójna z dodatkowym sprawozdaniem dla komitetu audytu wydanym z dniem niniejszego sprawozdania z badania.

Niezależność

W trakcie przeprowadzania badania kluczowy biegły rewident i firma audytorska pozostawali niezależni od Spółki zgodnie z przepisami ustawy o biegłych rewidentach, Rozporządzenia 537/2014 oraz zasadami etyki zawodowej przyjętymi uchwałami Krajowej Rady Biegłych Rewidentów.

Zgodnie z naszą najlepszą wiedzą i przekonaniem oświadczamy, że nie świadczyliśmy usług niebędących badaniem, które są zabronione przepisami art. 136 ustawy o biegłych rewidentach oraz art. 5 ust. 1 Rozporządzenia 537/2014.

Wybór firmy audytorskiej

Zostaliśmy wybrani do badania sprawozdania finansowego Spółki uchwałą Rady Nadzorczej z dnia 15 maja 2017 roku. Sprawozdania finansowe Spółki badamy nieprzerwanie począwszy od roku obrotowego zakończonego dnia 31 grudnia 2002 roku, przy czym pierwsze badanie sprawozdania finansowego Spółki, jako podmiotu notowanego na Giełdzie Papierów Wartościowych począwszy od roku obrotowego zakończonego dnia 31 grudnia 2008 roku; to jest przez okres 10 kolejnych lat.

Najbardziej znaczące rodzaje ryzyka

W trakcie przeprowadzonego badania zidentyfikowaliśmy poniżej opisane najbardziej znaczące rodzaje ryzyka istotnego zniekształcenia (kluczowe sprawy badania), w tym spowodowanego oszustwem oraz opracowaliśmy stosowne procedury badania dotyczące tych rodzajów ryzyka. W przypadkach, w których uznaliśmy za stosowne dla zrozumienia zidentyfikowanego ryzyka oraz wykonanych przez biegłego rewidenta procedur badania, zamieściliśmy również najważniejsze spostrzeżenia związane z tymi rodzajami ryzyka.

Zagadnienia te zostały uwzględnione w kontekście naszego badania załączonego sprawozdania finansowego, jako całości oraz przy formułowaniu opinii o tym sprawozdaniu. W związku z powyższym nie wydajemy odrębnej opinii na ich temat

opis rodzaju ryzyka istotnego zniekształcenia (kluczowe sprawy badania)	*procedury biegłego rewidenta w odpowiedzi na zidentyfikowane ryzyko*
Analiza utraty wartości firmy *Dlaczego zagadnienie jest kluczową sprawą badania* Wartość firmy ujęta w bilansie Spółki na dzień 31 grudnia 2017 roku wynosi 170,9 mln złotych i jest jednostkowo najistotniejszym składnikiem aktywów Spółki stanowiącym prawie 50% sumy aktywów ogółem. Zgodnie z Międzynarodowym Standardem Rachunkowości nr 36 „Utrata wartości aktywów" („MSR 36"), Zarząd Asseco Business Solutions S.A. ma obowiązek przeprowadzić, co najmniej raz do roku, test na utratę wartości ośrodka wypracowującego przepływy pieniężne wyznaczonego nie wyżej niż na poziomie segmentu operacyjnego, do którego przypisana jest wartość firmy. Wyżej opisany roczny test na utratę wartości jest kluczową sprawą badania z uwagi na istotny element osądu Zarządu Spółki w zakresie alokacji wartości firmy do ośrodka generującego przepływy pieniężne, a także z uwagi na założenia przyjęte do oszacowania prognoz przepływów pieniężnych zastosowanych w modelu przyjętym do ustalenia wartości użytkowej ośrodka generującego przepływy pieniężne. Test został przeprowadzony poprzez ustalenie wartości użytkowej segmentu operacyjnego „Systemy ERP" na podstawie zdyskontowanych	W ramach badania sprawozdania finansowego Spółki wykonaliśmy między innymi następujące procedury w odniesieniu do przeprowadzonego przez Zarząd testu na utratę wartości wartości firmy: ▸ ocenę poprawności alokacji wartości firmy do ośrodka wypracowującego przepływy pieniężne, będącego jednocześnie segmentem operacyjnym, ▸ ocenę metodologii oraz matematycznej poprawności modelu zastosowanego do ustalenia wartości użytkowej ośrodka wypracowującego przepływy pieniężne, będącego jednocześnie segmentem operacyjnym, do którego przypisana jest wartość firmy w świetle przepisów MSR 36, ▸ ocenę podstawowych założeń przyjętych przez Zarząd dotyczących przepływów pieniężnych w postaci założeń budżetowych oraz projekcji finansowych wykorzystanych w modelu oraz porównanie ich do informacji uzyskanych w trakcie wykonywania innych procedur badania, informacji rynkowych a także poprzez porównanie do historycznej realizacji prognozowanych wyników finansowych, ▸ ocenę poprawności stopy dyskonta zastosowanej w modelu do ustalenia wartości bieżącej przepływów pieniężnych przy wsparciu specjalistów w zakresie wycen, ▸ analizę wrażliwości wyników testu na zmianę kluczowych parametrów wejściowych, zmianę stopy dyskonta oraz stóp zmiany przychodów i kosztów w latach prognozy, ▸ analizę kompletności ujawnień w sprawozdaniu finansowym w świetle regulacji MSR 36.

przepływów pieniężnych, które wynikają ze szczegółowych prognoz zidentyfikowanego ośrodka wypracowującego przepływy pieniężne w pięcioletnim okresie objętym prognozą oraz wartości rezydualnej tego ośrodka. Obszar szacunku oraz istotnej oceny Zarządu w odniesieniu do zastosowanego modelu dotyczy, w szczególności stopy zmiany przychodów i kosztów w okresie prognozy, uzależnionych od oczekiwanych warunków rynkowych oraz ogólnej sytuacji makroekonomicznej oddziałującej na segment operacyjny „Systemy ERP", a także stopy dyskonta zastosowanej do wyznaczenia wartości bieżącej przyszłych przepływów pieniężnych. *Odniesienie do ujawnienia w sprawozdaniu finansowym* Spółka zawarła ujawnienia dotyczące identyfikacji ośrodka generującego przepływy pieniężne będącego jednocześnie odrębnym segmentem operacyjnym oraz w zakresie testu na utratę wartości w nocie 18 dodatkowych not objaśniających „Wartość firmy", gdzie wyjaśnione zostały kluczowe założenia i wyniki testu wraz z analizą wrażliwości.	

Prawidłowość rozpoznawania przychodów *Dlaczego zagadnienie jest kluczową sprawą badania* Przychody Spółki za rok zakończony 31 grudnia 2017 roku wyniosły 184,2 mln złotych. Przychody ze sprzedaży rozpoznawane są na podstawie złożonych umów z kontrahentami, które niejednokrotnie zawierają zobowiązanie do świadczenia więcej niż jednej usługi lub dostarczenia towaru. Przypisanie przychodów do danego świadczenia w ramach umowy oraz moment rozpoznania przychodów, określenie wartości przychodów jak i prezentacja przychodów w sprawozdaniu finansowym wynikająca z takiego typu umów wymagają szeregu istotnych szacunków oraz osądów ze strony Zarządu. Ponadto Spółka ujmuje istotną część przychodów wynikającą z realizacji kontraktów długoterminowych, zgodnie z Międzynarodowym Standardem Rachunkowości nr 11 „Umowy o usługę budowlaną" („MSR 11"). W przypadku tego typu umów, Spółka szacuje budżety całościowe takich kontraktów, szczegółowe koszty niezbędne do zakończenia zlecenia, a następnie zgodnie ze stopniem zaawansowania realizacji planowanych kosztów rozpoznaje przychody ze sprzedaży. Tego typu szacunki stanowią istotny element oceny Zarządu i zawierają ryzyko błędnego zdefiniowania zakresu lub wyceny kosztów do poniesienia, co może skutkować błędem w rozpoznaniu przychodów z poszczególnych umów.	W ramach badania sprawozdania finansowego dokonaliśmy oceny przyjętych polityk rachunkowości w zakresie rozpoznawania i prezentacji przychodów ze sprzedaży pod kątem zgodności z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej („MSSF"). Dla istotnych strumieni przychodów między innymi: ▸ udokumentowaliśmy działanie zidentyfikowanych procesów oraz oceniliśmy adekwatność kluczowych mechanizmów kontrolnych Spółki. Dla wybranych kontroli przeprowadziliśmy testy ich operacyjnej efektywności; ▸ dla wybranych złożonych umów sprzedaży, które zawierają zobowiązanie Spółki do dostarczenia więcej niż jednej usługi/towaru oceniliśmy poprawność alokacji ceny sprzedaży do poszczególnych elementów oraz poprawność rozpoznania przychodu w prawidłowym okresie, ▸ dla produktów oraz usług, dla których przychód jest rozpoznawany w czasie, na wybranej próbie zleceń wykonaliśmy szczegółowe testy wiarygodności budżetów kontraktowych, które stanowiły podstawę do wyznaczenia stopnia zaawansowania oraz rozpoznania przychodu, ▸ wykonaliśmy analizę historycznej realizacji budżetów kontraktowych dla istotnych kontraktów zakończonych w danym roku obrotowym w celu oceny prognoz i budżetów kontraktów niezakończonych tj. będących w trakcie realizacji, a także w celu potwierdzenia istniejących trendów kosztów materiałów i personelu, które w znaczącej części determinują szacunek kosztów do zakończenia kontraktu, jednocześnie upewniając się, że analogiczne trendy są odzwierciedlone w testowanej próbie kontraktów, ▸ przeprowadziliśmy dyskusje z Zarządem Spółki oraz kierownikami wybranych kontraktów długoterminowych ujmowanych

Odniesienie do ujawnienia w sprawozdaniu finansowym Polityka rachunkowości dotycząca metody ujmowania przychodów została opisana w sprawozdaniu finansowym w notach 4.2 „Niepewność szacunków" oraz 8.19 „Przychody". Ponadto Spółka zawarła ujawnienie dotyczące rozpoznawania przychodów między innymi w notach 9, 10 oraz 29 dodatkowych not objaśniających.	w sprawozdaniu finansowym zgodnie z MSR 11, w celu wykluczenia konieczności tworzenia rezerw na straty, ▸ poprzez procedury analityczne, testy transakcyjne oraz analizę wykonanych przez nas raportów z dziennika księgowań oceniliśmy poprawność ujmowania przychodów w czasie oraz poprawność wartości rozpoznanych przychodów.

Opinia

Naszym zdaniem, załączone sprawozdanie finansowe:

- przedstawia rzetelny i jasny obraz sytuacji majątkowej i finansowej Spółki na dzień 31 grudnia 2017 roku oraz jej wyniku finansowego za rok obrotowy od dnia 1 stycznia 2017 roku do dnia 31 grudnia 2017 roku, zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Rachunkowości, Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej oraz związanymi z nimi interpretacjami ogłoszonymi w formie rozporządzeń Komisji Europejskiej i przyjętymi zasadami (polityką) rachunkowości,
- zostało sporządzone na podstawie prawidłowo, zgodnie z przepisami rozdziału 2 ustawy o rachunkowości, prowadzonych ksiąg rachunkowych,
- jest zgodne co do formy i treści z obowiązującymi Spółkę przepisami prawa i statutem Spółki.

Sprawozdanie na temat innych wymogów prawa i regulacji

Opinia na temat sprawozdania z działalności

Nasza opinia o sprawozdaniu finansowym nie obejmuje sprawozdania z działalności.

Za sporządzenie sprawozdania z działalności zgodnie z przepisami ustawy o rachunkowości oraz innymi obowiązującymi przepisami prawa jest odpowiedzialny Zarząd Spółki. Ponadto Zarząd Spółki oraz członkowie Rady Nadzorczej Spółki są zobowiązani do zapewnienia, aby sprawozdanie z działalności spełniało wymagania przewidziane w ustawie o rachunkowości.

Naszym obowiązkiem zgodnie z wymogami ustawy o biegłych rewidentach było wydanie opinii, czy sprawozdanie z działalności zostało sporządzone zgodnie z przepisami prawa oraz, że jest ono zgodne z informacjami zawartymi w załączonym sprawozdaniu finansowym.

Naszym obowiązkiem było także złożenie oświadczenia, czy w świetle naszej wiedzy o Spółce i jej otoczeniu uzyskanej podczas badania sprawozdania finansowego stwierdziliśmy w sprawozdaniu z działalności istotne zniekształcenia oraz wskazanie, na czym polega każde takie istotne zniekształcenie.

Naszym zdaniem sprawozdanie z działalności zostało sporządzone zgodnie z mającymi zastosowanie przepisami i jest zgodne z informacjami zawartymi w załączonym sprawozdaniu finansowym. Ponadto, oświadczamy, iż w świetle wiedzy o Spółce i jej otoczeniu uzyskanej podczas badania sprawozdania finansowego, nie stwierdziliśmy w sprawozdaniu z działalności istotnych zniekształceń.

Opinia na temat oświadczenia o stosowaniu ładu korporacyjnego

Zarząd Spółki oraz członkowie Rady Nadzorczej Spółki są odpowiedzialni za sporządzenie oświadczenia o stosowaniu ładu korporacyjnego zgodnie z przepisami prawa.

W związku z przeprowadzonym badaniem sprawozdania finansowego, naszym obowiązkiem zgodnie z wymogami ustawy o biegłych rewidentach było wydanie opinii, czy emitent obowiązany do złożenia oświadczenia o stosowaniu ładu korporacyjnego, stanowiącego wyodrębnioną część sprawozdania z działalności, zawarł w tym oświadczeniu informacje wymagane przepisami prawa oraz w odniesieniu do określonych informacji wskazanych w tych przepisach lub regulaminach stwierdzenie, czy są one zgodne z mającymi zastosowanie przepisami oraz informacjami zawartymi w rocznym sprawozdaniu finansowym.

Naszym zdaniem w oświadczeniu o stosowaniu ładu korporacyjnego Spółka zawarła informacje określone w paragrafie 91 ust. 5 punkt 4 lit. a, b, g, j, k oraz lit. l Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 19 lutego 2009 roku w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim („Rozporządzenie"). Informacje wskazane w paragrafie 91 ust. 5 punkt 4 lit. c-f, h oraz lit. i tego Rozporządzenia zawarte w oświadczeniu o stosowaniu ładu korporacyjnego są zgodne z mającymi zastosowanie przepisami oraz informacjami zawartymi w rocznym sprawozdaniu finansowym.

Informacja o sporządzeniu oświadczenia na temat informacji niefinansowych

Zgodnie z wymogami ustawy o biegłych rewidentach informujemy, że Spółka korzystając ze zwolnienia, o którym mowa w art. 49b ust. 11 ustawy o rachunkowości ujawniła w sprawozdaniu z działalności nazwę i siedzibę jej jednostki dominującej wyższego szczebla sporządzającej oświadczenie grupy kapitałowej na temat informacji niefinansowych, które obejmie Spółkę i jej jednostki zależne każdego szczebla.

Warszawa, dnia 6 marca 2018 roku

Kluczowy Biegły Rewident

Robert Klimacki
biegły rewident
nr 90055

działający w imieniu:
Ernst & Young Audyt Polska
spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp. k.
Rondo ONZ 1, 00-124 Warszawa
nr ewid. 130

Ernst & Young Audyt Polska
spółka z ograniczoną odpowiedzialnością
spółka komandytowa
Rondo ONZ 1, 00-124 Warszawa